

Aan

Minister voor APP

nota

Internetconsultatie Besluit toekomst pensioenen

TER BESLISSING

Directie

Datum

30 maart 2022

Onze referentie

Opgesteld door

Tweede contactpersoon

Aanleiding

Op verschillende onderdelen heeft het wetsvoorstel toekomst pensioenen invulling in lagere regelgeving. Een totaaloverzicht van deze onderwerpen treft u aan in bijlage 4 (thematisch overzicht lagere regelgeving). Na indiening van het wetsvoorstel bij de TK kunnen drie conceptbesluiten worden opgesteld voor internetconsultatie. Bijgevoegd zijn de actuele versies van deze conceptbesluiten. Wij ronden deze concepten uiterlijk donderdag 31 maart af.

Geadviseerd besluit

- Wij adviseren u in te stemmen met openstelling van internetconsultatie van:
 - Conceptbesluit toekomst pensioenen
 - Conceptbesluit Experimenten pensioenregeling voor zelfstandigen
 - Conceptbesluit aanpassing van de regeling voor nettopensioen
- Wij stellen de conceptbesluiten in technische en redactionele zin nog bij, onder meer op basis van inbreng vanuit de stuurgroeppartijen.
- Bent u akkoord met het voorstel om de internetconsultatie vanaf vrijdag 1 april gedurende vier weken open te stellen?
 - NB: hoewel deze vier weken in stuurgroepverband was afgestemd, dringt de PensioenFederatie in lobbybrief aan Tweede Kamer inmiddels aan op een termijn van zes weken. Openstelling gedurende zes weken maakt het dat er vervolgproces krappert wordt.

Kernpunten

- Bijgevoegd vindt u de drie conceptbesluiten zoals deze afgelopen donderdag zijn gedeeld met de stuurgroep. Technisch en redactioneel commentaar vanuit de stuurgroep wordt de komende dagen nog verwerkt.
- De toelichting op de conceptbesluiten is eerder in stuurgroepverband besproken. De uitkomsten daarvan zijn in bijgevoegde conceptbesluiten verwerkt.
- Met de stuurgroep is afgesproken dat SZW hun input waar mogelijk verwerkt. De consultatie kan natuurlijk ook worden benut om de conceptbesluiten verder te verbeteren.
- Een overkoepelende en veelgehoorde reactie vanuit sociale partners was de door hen ervaren hoge regeldruk voor pensioenfondsen als gevolg van te gedetailleerde regelgeving. Pensioenuitvoerders waren daarentegen milder in hun reactie.
- De ontwerpbesluiten over de experimenten voor zelfstandigen en aanpassing van het nettopensioen moeten bij het parlement worden 'voorgehangen'. Deze onderwerpen zijn daarom opgenomen in een separaat besluit.

Bijlage(n)

1. Conceptbesluit toekomst pensioenen
2. Conceptbesluit zzp-experimenten
3. Conceptbesluit nettopensioen
4. Thematisch overzicht lagere regelgeving.

Toelichting

- Hieronder worden de belangrijkste onderdelen per conceptbesluit toegelicht.

Datum

30 maart 2022

Onze referentie

Conceptbesluit toekomst pensioenen

- Invulling wettelijk kader pensioenovereenkomsten in het nieuwe pensioenstelsel:
 - Afgelopen week is er uitgebreid gesproken over het zogenoemde risicopreferentieonderzoek bij de vaststelling van de risicohouding. Met name AFM wil een zwaardere rol voor het risicopreferentieonderzoek, maar staat daarin alleen. Ook ten opzichte van DNB, die bij de risicohouding ook een rol speelt als toezichthouder. Sociale partners en Pensioenfederatie willen juist een zo beperkt mogelijke rol voor dit onderzoek. Het huidige voorstel van SZW bewandelt in onze ogen een inhoudelijk goede middenweg, waarbij de uitkomsten op basis van het risicopreferentieonderzoek een belangrijke rol spelen, maar ook een aantal andere gegevens zoals deelnemerskenmerken en wetenschappelijke inzichten meegewogen moeten worden bij de vaststelling van de risicohouding.
- Invulling opdrachtbevestiging:
 - Het Besluit regelt dat het pensioenfonds uiterlijk bij de aanvaarding van de opdracht uiteenzet hoe het de opdracht van de partijen die de pensioenregeling zijn overeengekomen zal invullen, welke overwegingen het daarbij heeft gehad en wat de consequenties van gemaakte keuzes zijn. Dit borgt dat sociale partners en pensioenfonds ex ante hetzelfde beeld hebben bij de opdracht en de consequenties.
 - De pensioenfederatie en sociale partners betwijfelen de noodzaak van dit instrument. Voor ons en voor de toezichthouders is de opdrachtbevestiging van belang in het nieuwe stelsel. Het borgt verantwoording door pensioenfonds van enkele cruciale keuzes in het contract die zij straks moeten maken; het borgt dat pensioenfonds en sociale partners met elkaar in gesprek gaan over de belangrijkste onderwerpen en de consequenties hiervan (ieder vanuit de eigen verantwoordelijkheid); en het is belangrijk op voorhand een gedeeld beeld te hebben over de uitvoering en consequenties van de opdracht.
 - Ondanks deze verschillen van inzicht is er wel overeenstemming over de voorgestelde uitwerking.
- Invulling waarborgen voor een evenwichtige transitie
 - De discussiepunten bij dit onderwerp zitten met name in de zogenoemde 'complete besluitvorming'. Omdat de economische omstandigheden tussen moment van besluitvorming en het daadwerkelijke moment van transitie zullen verschillen, is het van belang dat de besluitvorming hiertegen bestand is. Opnieuw onderhandelen is beperkt mogelijk in de tijd en kan de complexe besluitvorming onder druk zetten.
 - In de lagere regelgeving wordt voorgeschreven dat sociale partners vastleggen welke doelstellingen zij van belang vinden en welke maatstaven zij zullen gebruiken om deze doelen te meten. Er dient tevens vastgelegd te worden welke bandbreedte in uitkomsten acceptabel is en op welke doelstellingen en in welke mate zij willen inleveren bij onvoorziene omstandigheden (de zogenaamde voorrangsregels).
 - Dit leidt tot een kader waarbinnen pensioenfonds het invaarbesluit zonder meer kunnen vormgeven. De ondergrens van deze bandbreedtes moet worden vastgesteld (de zgn. kritieke

dekkingsgraad). Voor situaties hieronder moeten pensioenfondsen en sociale partners een concreet en haalbaar plan opstellen om de transitiedeadline van 1 januari 2027 te halen. Hierbij moet ten minste een inhoudelijke terugvaloptie bepaald worden.

- DNB is van mening dat een ondergrens afdoet aan de compleetheid van het besluit. Wij hebben desalniettemin opgenomen dat een ondergrens moet worden vastgesteld, omdat sociale partners verantwoordelijk zijn voor de transitie en niet een oneindig mandaat willen geven aan het pensioenfonds. De bandbreedte concretiseert het mandaat. Ook sociale partners hebben de wens voor concrete bandbreedtes eerder geuit.
- Nb. In verband met de impactberekeningen die de commissie Paramaters thans uitvoert, zijn wij in overleg met de voorzitter hoe de commissie om kan gaan met de consultatie-wetgeving.
- Invulling implementatieplan – datakwaliteit
 - In het implementatieplan moet de pensioenuitvoerder onder andere verantwoorden dat de datakwaliteit voor, tijdens en na de transitie beheersbaar is. Pensioenfondsen die invaren moeten hierbij de resultaten van een onderzoek door een externe accountant meesturen, alsmede de opvolging van het pensioenfonds van de eventuele bevindingen. Om een extra waarborg in te bouwen op het moment dat de transitie is afgerond en te borgen dat de omzetting betrouwbaar is verlopen, dient de pensioenuitvoerder de externe accountant in het jaar na de transitie tevens de opdracht onderzoek te laten verrichten naar de juistheid en volledigheid van de transitie.
 - DNB is van mening dat de externe accountant de data zeker moet stellen (op fondsniveau), zowel voorafgaand aan als nadat de transitie heeft plaatsgevonden. De accountants hebben echter aangegeven dat zij deze waarborg niet – of in ieder geval niet op de gehele dataset – kunnen geven.
 - In de lagere regelgeving is aangesloten bij de opdracht die accountants kunnen uitvoeren. De komende tijd zal in overleg met DNB en de accountants bezien worden waar de rol van de accountant specifiek kan.
- Invulling transitiecommissie
 - Het besluit regelt nog niet waar de transitiecommissie ondergebracht moet worden. Hierover wordt gesproken met de SER. Waarschijnlijk is hier meer duidelijkheid over na afloop van de internetconsultatie.
- Invulling fiscaal kader
 - Betreft technische uitwerking zonder beleidsmatige punten.
- Invulling informatievoorschriften
 - Betreft nadere uitwerking van welke informatie aan de deelnemers moet worden voorgelegd voor wat betreft de solidariteits- en risicodelingsreserve en het beleggingsbeleid.
- Invulling geschillenbeslechting
 - In de eerste plaats wordt de interne klachtenregeling van pensioenfondsen versterkt door regelgeving hiervoor wettelijk te verankeren. AFM heeft hier vorige week een kritisch rapport over gepubliceerd. De meeste aanbevelingen van AFM nemen we dan ook over.
 - In de tweede plaats is in de wet opgenomen dat uitvoerders vanaf 1-1-2024 tijdelijk voor de duur van de transitie verplicht aangesloten moeten zijn bij een externe geschilleninstantie.
 - In de lagere regelgeving wordt grotendeels aangesloten bij de regelgeving zoals die nu al geldt voor financiële dienstverleners, waar het Kifid de geschillenbeslechter is. Hierbij is overigens niet gezegd dat pensioenfondsen zich bij het Kifid moeten aansluiten. Het staat hen vrij zelf een geschillenbeslechter op te richten c.q. bij een andere

Datum

30 maart 2022

Onze referentie

- instantie aan te sluiten, mits deze aan de wettelijke vereisten voldoet.
 - Bij het pensioenakkoord betrokken partijen lijken zich in hoofdlijnen te kunnen vinden in de gemaakte keuzes.
 - Door SZW is het aanbod gedaan om de komende maanden samen met (koepels van) uitvoerders te werken aan de implementatie van de regelgeving. Met name het vinden of oprichten van een geschilleninstantie op deze korte termijn zal nog de nodige energie vergen.
- Invulling vrijstellings- en boetebesluit
 - In het vrijstellings- en boetebesluit is opgenomen onder welke voorwaarden werkgevers vrijstelling kunnen krijgen van de verplichtstelling. Omdat er in het nieuwe stelsel alleen maar premieregelingen zijn, dient het vrijstellingsbesluit hierop te worden aangepast. Dit geldt in het bijzonder voor de eisen die worden gesteld aan de financiële gelijkwaardigheid van de regeling. Die kan in het nieuwe stelsel eenvoudig worden bepaald door de ingelegde premie te vergelijken.

Datum
30 maart 2022

Onze referentie

Conceptbesluit Experimenten pensioenregeling voor zelfstandigen

- Voor experimenteerbepalingen geldt een voorhangprocedure.
- Dit besluit regelt de wijze waarop bij wijze van experiment tijdelijk mag worden afgeweken van een aantal artikelen uit de Pensioenwet. Zo kunnen ten behoeve van het verbeteren van de pensioenpositie van zelfstandigen, pensioenregelingen in de tweede pijler opengesteld worden voor vrijwillige aansluiting door zelfstandigen.
- Het besluit regelt:
 - De wijze waarop een pensioenregeling voor zelfstandigen in de tweede pijler tot stand komt.
 - Een meldplicht voor de pensioenuitvoerder die gebruik maakt van de experimenteerruimte.
 - De wijze waarop zelfstandigen dienen te worden geïnformeerd over de mogelijkheid om vrijwillig deel te nemen aan een pensioenregeling in de tweede pijler.
 - Welke pensioenuitvoerders onder welke voorwaarden op eigen initiatief potentiële deelnemers kunnen benaderen voor deelname aan een specifieke regeling.
 - Verplichting tot deelname aan monitorings- en evaluatieactiviteiten.
 - De keuzeruimte die zelfstandigen als deelnemers hebben ten aanzien van het door hen opgebouwde pensioenvermogen in het geval de experimenteerwetgeving niet leidt tot structurele wetgeving.
 - Hoe omgegaan wordt met risicodekkingen in het kader van de experimenteerwetgeving, en voorschriften ten aanzien van nabestaandenpensioen in het bijzonder.
- Met AFM zal worden verkend of de norm keuzebegeleiding van toepassing kan zijn voorafgaand aan eventuele deelneming van de zelfstandige aan de pensioenregeling. De norm geldt in principe voor keuzes binnen de pensioenregeling en niet voor deelnemen aan de pensioenregeling. Afgesproken is deze verkenning parallel aan de consultatie uit te voeren.

Conceptbesluit aanpassing van de regeling voor nettopensioen

- In de Pensioenwet is opgenomen dat bij aanpassingen inzake de voorschriften voor nettopensioen een formele voorhang geldt.
- In verband met de fiscale hygiëne zijn regels gesteld voor uitvoering van nettopensioen door pensioenfondsen die met name betrekking hebben op het scheiden van bruto en netto pensioen. Deze regels zijn aangepast nu er in het nieuwe stelsel alleen maar sprake is van premieregelingen.

- Aan vrijwillige pensioenvoorzieningen bij pensioenfondsen, waaronder nettopensioen, worden verder taakafbakeningseisen gesteld met het oog op een eerlijk speelveld in relatie tot verzekeraars. Deze taakafbakeningseisen zijn aangepast nu er in het nieuwe stelsel alleen maar sprake is van premieregelingen. Die aanpassing heeft ook gevolgen voor de regeling nettopensioen.
- Dit besluit verandert verder niks aan de mogelijkheid en de fiscale ruimte voor het nettopensioen.

Datum

30 maart 2022

Onze referentie